

Súd: Mestský súd Košice
Spisová značka: 61Csp/3/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7123209907
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alžbeta Beňáková
ECLI: ECLI:SK:MSKE:2024:7123209907.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Košice, sudkyňou JUDr. Alžbetou Beňákovou, v právnom spore žalobcu: Dopravný podnik mesta Košice, akciová spoločnosť, so sídlom Bardejovská 6, 043 29 Košice, IČO: 31 701 914, zastúpeného JUDr. Petrom Frajtom, advokátom so sídlom Garbiarska 5, 040 01 Košice, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. X, XXX XX D., o zaplatenie 60,90 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 60,90 eura, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej sumy od 13.6.2022 do zaplatenia a poštovné vo výške 1,50 eura, a to všetko do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

III. Žalobca m á n á r o k na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 100%, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 7.6.2023 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 60,90 EUR s príslušenstvom z dôvodu nezaplatenia cestovného a úhrady pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom. Žalobca zároveň žiadal priznať náhradu poštovného 2 Eurá, trovy konania vo výške 16,50 Eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 69,88 Eur.

2. Žaloba spolu s prílohami a vydaným platobným rozkazom č. k. 61Csp/3/2023-26 zo 23.6.2023 boli žalovanému doručované dňa 23.6.2023, avšak zásielku žalovanému nebolo možné doručiť z dôvodu, že adresát je neznámy. Súd vykonal šetrenie pobytu žalovaného prostredníctvom Mestskej evidencie obyvateľov, Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, Mestskej polície Košice, Registra obyvateľov, Sociálnej poisťovne, Zboru väzenskej a justičnej stráže. Zo správy ORPZ, oddelenia SS OR PZ Košice zo dňa 3.7.2023 vyplýva, že žalovaný má trvalý pobyt na C. XXXX/X, D. – E. F.. Zo správy Mestskej polície mesta Košice - Stanica Nad jazerom, doručenej súdu dňa 17.7.2023 vyplýva, že na adrese svojho trvalého pobytu žalovaný nebýva a ani sa nezdržiava. Zásielku sa žalovanému nepodarilo doručiť.

3. Uznesením č. k. 61Csp/3/2023-46 zo dňa 26.7.2023 bol z dôvodu neúspešného doručovania žalovanému platobný rozkaz zrušený.

4. Vzhľadom na nemožnosť doručenia žaloby na súdu známu adresu žalovanej, súd doručoval žalobu s prílohami žalovanému zverejnením Oznámenia o podaní žaloby na úradnej tabuli súdu a webovej stránke súdu od 16.10.2023 do 31.10.2023. Žaloba sa podľa ust. § 116 ods. 2 C.s.p. považuje za doručenu po 15 dňoch odo dňa jej zverejnenia, t.j. dňom 31.10.2023 (č.l. 59).

5. Podľa § 297 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len C.s.p.), pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1.000,- Eur.

6. Vzhľadom na to, že v tejto veci ide o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci a hodnota sporu neprevyšuje 1.000,- Eur, súd v zmysle § 297 C.s.p. vec prejednal a rozhodol bez nariadenia pojednávania, pričom rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 29.2.2024 s tým, že miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku boli oznámené postupom podľa § 219 ods. 3 C.s.p.

7. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi založenými v spise a zistil tento skutkový stav:

Žalobca je verejný dopravca v pravidelnej autobusovej doprave na území mesta Košice. Podľa Hlásenia o porušení tarifných a prepravných podmienok č. *217959 zo dňa 12.6.2022 bola prepravným kontrolórom žalobcu vykonaná kontrola žalovaného, ktorý dňa 12.6.2022 v čase o 16,36 hod. cestoval autobusom, linkou č. 17, bez platného cestovného lístka. V čase, kedy sa žalovaný prepravoval mestskou hromadnou dopravou, bola výška jednorazového cestovného lístka v hodnote 0,90 Eur, prirážka k cestovnému vo výške 60,- Eur, ktorú žalovaný na mieste kontroly nezaplatil. Zápis z kontroly cestujúceho vykonal prepravný kontrolór žalobcu č. odznaku 052. Identifikácia žalovaného bola vykonaná na základe občianskeho preukazu č. G. XXX XXX. Listom zo dňa 17.6.2022, označeným ako Výzva k úhrade pohľadávky, vyzval žalobca žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy 62,90 Eur, vrátane poštovného vo výške 2 Eurá do 7 dní od doručenia výzvy. Žalovaný na výzvu nereagoval a doposiaľ žalovanú sumu neuhradil.

8. Súd vec právne posúdil podľa nasledujúcich ustanovení zákona :

Podľa ustanovenia § 760 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“) v platnom a účinnom znení, zmluvou o preprave osôb vzniká cestujúcemu, ktorý za určené cestovné použije dopravný prostriedok, právo, aby ho dopravca prepravil do miesta určenia riadne a včas.

9. Podľa ustanovenia § 488 Občianskeho zákonníka, záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

10. Podľa ust. § 4 ods. 1 a 2 zákona č. 56/2012 Z.z. o cestnej doprave v platnom znení, prepravný poriadok obsahuje prepravné podmienky dopravcu potrebné na uzavretie prepravnej zmluvy, najmä

- a) druh prevádzkovej cestnej dopravy a rozsah poskytovaných dopravných služieb,
- b) spôsob uzavretia a platnosť zmluvy o preprave osôb alebo zmluvy o preprave tovaru,
- c) práva a povinnosti dopravcu, najmä rozsah zodpovednosti za spôsobenú škodu na zdraví cestujúcich a zvierat a na tovare, batožine alebo iných veciach a rozsah z toho vyplývajúcich nárokov cestujúcich, odosielateľov a príjemcov vecí na náhradu škody alebo na zľavu z ceny prepravy.

11. Prepravný poriadok v osobnej doprave okrem prepravných podmienok podľa odseku 1 obsahuje

- a) rozsah práv a povinností dopravcu v pravidelnej doprave alebo v taxislužbe,
- b) spôsob rezervácie a predaja cestovných lístkov na autobusových staniciach a v linkových autobusoch, alebo elektronickými médiami v elektronickom rezervačnom a predajnom systéme,
- c) spôsob objednávanie vozidiel taxislužby, podmienky uzatvárania zmluvy o preprave osôb a platenia cestovného,
- d) spôsob objednávanie prepravy autobusmi a autokarmi v príležitostnej doprave,
- e) rozsah práv a povinností cestujúcich pred začatím prepravy, počas prepravy a bezprostredne po skončení prepravy, ako aj pri neuskutočnení, nedokončení alebo omeškaní prepravy a postup uplatňovania ich nárokov vyplývajúcich z nedodržania podmienok prepravy,
- f) rozsah osobitných práv a povinností cestujúcich so zdravotným postihnutím a cestujúcich so zníženou pohyblivosťou vrátane sprevádzajúcich osôb, ako aj dôchodcov, žiakov a študentov (ďalej len "vybraná skupina cestujúcich"),
- g) podmienky prepravy príručnej batožiny cestujúcich, cestovnej batožiny, poštových a autobusových zásielok a živých spoločenských zvierat,
- h) podmienky prepravy psa so špeciálnym výcvikom, ktorý poskytuje pomoc cestujúcemu s ťažkým zdravotným postihnutím,

- i) pravidlá platnosti cestovných lístkov a miesteniek a spôsob preukazovania zaplateného cestovného pri kontrole a možnosti náhrady za stratu cestovného lístka v pravidelnej doprave,
- j) pravidlá platenia cestovného a vydávania potvrdení o zaplatení v taxislužbe,
- k) postup pri kontrole cestovných lístkov v pravidelnej doprave, práva a povinnosti zamestnancov dopravcu oprávnených kontrolovať cestovné lístky (ďalej len "revízor") a spôsob sankcionovania cestujúcich bez platného cestovného lístka a vymáhania cestovného,
- l) tarifu,
- m) reklamačný poriadok.

12. Podľa Prepravného poriadku Dopravného podniku mesta Košice, a.s. pre mestskú autobusovú, električkovú a trolejbusovú dopravu (ďalej iba "Prepravný poriadok"), platného v roku 2022 Prepravný poriadok, Tarifa MHD a cestovné poriadky umiestnené na zastávkach alebo dopravných prostriedkoch sú pre cestujúcich verejným návrhom dopravcu na uzavretie zmluvy o preprave osôb.

13. Cestujúci uzatvára zmluvu o preprave osôb momentom nastúpenia do vozidla MHD. Nastúpením do vozidla MHD vyjadruje cestujúci súhlas s podmienkami prepravy obsiahnutými v Mestskom prepravnom poriadku DPMK a.s. Cestujúci si je vedomý povinnosti disponovať platným cestovným dokladom, ktorý je potvrdením o uzavretí zmluvy o preprave osôb a povinnosti uhradiť dopravcom určené cestovné. V prípade, ak cestujúci užíva služby dopravcu bez cestovného dokladu, vzniká mu povinnosť úhrady cestovného ako aj ďalších úhrad stanovených tarifou DPMK, a.s. Cestovné a úhrada sa považuje za splatnú momentom porušenia tarifno-prepravných podmienok cestujúcim pri výkone prepravnej kontroly.

14. Podľa ust. § 14 ods. 1 písm. d) zákona č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave v platnom znení, cestujúci je povinný zaplatiť cestovné a na výzvu vodiča, iného člena osádky autobusu alebo revízora preukázať sa platným cestovným lístkom.

15. Podľa ust. § 14 ods. 2 citovaného zákona, ak sa pri kontrole cestovných lístkov v autobuse alebo bezprostredne po vystúpení z neho na zastávke cestujúci nepreukáže vodičovi, inému členovi osádky autobusu alebo revízorovi na jeho výzvu platným cestovným lístkom, je povinný na mieste zaplatiť cestovné a sankčnú úhradu podľa tarify; inak je povinný poskytnúť identifikačné údaje na vymáhanie cestovného a sankčnej úhrady v rozsahu meno a priezvisko, dátum narodenia, adresa trvalého pobytu, číslo občianskeho preukazu alebo iného dokladu totožnosti. Ak ide o maloletého, zisťujú sa identifikačné údaje aj o jeho zákonom zástupcovi.

16. Podľa ust. § 16 ods. 1 citovaného zákona, potvrdením o uzatvorení zmluvy o preprave osôb a o zaplatení cestovného je cestovný lístok v papierovej podobe alebo v elektronickej podobe. Cestovný lístok v papierovej podobe obsahuje obchodné meno dopravcu, jeho identifikačné číslo a daňové identifikačné číslo, druh cestovného lístka, čas jeho platnosti, prevádzkový rozsah a sumu zaplateného cestovného. Ďalšie údaje, ako aj tvar cestovného lístka a spôsob jeho vydávania podrobnejšie určí prepravný poriadok po zohľadnení predpisov o účtovníctve a o dani z pridanej hodnoty.

17. Podľa ust. § 16 ods. 4 písm. c) citovaného zákona, cestujúci je povinný označiť si cestovný lístok v označovacom zariadení autobusu bezprostredne po nastúpení do autobusu, ak ide o cestovný lístok, ktorého platnosť sa začína až jeho označením.

18. Podľa ust. § 17 ods. 2 citovaného zákona, sankčnú úhradu pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom určí dopravca najviac do stonásobku základného cestovného bez príplatkov.

19. Podľa Tarify DPMK, a.s. pre mestskú hromadnú dopravu v časti Sadzby cestovných lístkov, sankčná úhrada za cestovanie bez platného CL je 60,- €.

20. Podľa ustanovenia § 563 Občianskeho zákonníka, ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa potom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

21. Podľa ustanovenia § 517 ods. 1 prvá veta Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Podľa ods. 2 cit. ustanovenia ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má

veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania. Výšku úrokov z omeškania a poplatku ustanovuje vykonávací predpis.

22. Podľa ustanovenia § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka (ďalej len „nariadenie“) v znení účinnom od 1.2.2013, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

23. Podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

24. Podľa ustanovenia § 599 ods.1 Občianskeho zákonníka, plnením dlh zanikne.

25. Na základe zisteného skutkového stavu z vykonaného dokazovania súd nárok žalobcu právne vyhodnotil takto:

26. Nárok žalobcu je dôvodný v časti zaplatenia sumy 60,90 Eur, nakoľko bolo preukázané, že žalovaný dňa 12.6.2022 cestoval dopravným prostriedkom žalobcu, pričom povereným kontrolórom žalobcu bolo zistené, že cestoval bez platného cestovného lístka, pričom neuhradil dlžnú sumu jednorazového cestovného lístka a úhradu za cestovanie bez cestovného lístka bezprostredne po vykonanej kontrole pri spisovaní služobného hlásenia na mieste kontroly, ale ani na základe písomnej výzvy žalobcu zo dňa 17.6.2022.

27. S poukazom na citované zákonné ustanovenia a zistený skutkový stav súd zaviazal žalovaného vo výroku I. na zaplatenie istiny 60,90 Eur, ktorá predstavuje cestovné vo výške 0,90 Eur a úhradu pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom vo výške 60 Eur.

28. Podľa § 517 ods. 1 prvá veta a ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia, súd zaviazal žalovanú, ktorá sa dostala do omeškania s plnením peňažného dlhu dňom nasledujúcim po dni splatnosti cestovného a úhrady (splatnosť nastala momentom zistenia porušenia tarifno-prepravných podmienok žalovaným pri výkone prepravnej kontroly 12.6.2022), zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 60,90 eura od 13.6.2022 do zaplatenia, tak, ako je uvedené vo výroku I. tohto rozsudku.

29. Základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu teda k 13.6.2022, bola 0,00 % a úrok z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyšší.

30. Žalobca v konaní preukázal uplatnené náklady na poštovné len vo výške 1,50 €, ktoré mu súd priznal vo výroku I. rozsudku a v prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol, tak ako je uvedené vo výroku II. tohto rozsudku.

31. Podľa § 262 ods.1 C.s.p., o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

32. Podľa § 263 ods.1 C.s.p., ak bola v konaní úspešná strana zastúpená advokátom, súd uvedie v uznesení o výške náhrady trov konania ako prijímateľa náhrady trov konania advokáta.

33. Podľa § 255 ods.1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

34. Podľa zásad o náhrade trov konania (§ 255 C.s.p.) aj napriek nepatrnej časti neúspechu žalobcu v poštovnom, súd priznal žalobcovi plnú náhradu trov konania vo výške 100 %, o ktorých výške rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej (§ 262 ods. 2 C.s.p.). Súd zároveň nevidel priestor pre aplikáciu ust. § 257 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Mestský súd Košice, v 2 písomných vyhotoveniach (§ 362 ods.1 C.s.p.).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Podľa ust. § 365 ods.1 C.s.p. odvolacie dôvody odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 365 ods.2 C.s.p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa ust. § 365 ods. 3 C.s.p. odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. - o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).